

Sygn.akt III AUa 1146/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Bożena Szponar - Jarocka

Sędziowie: SA Dorota Elżbieta Zarzecka

SO del. Bohdan Bieniek (spr.)

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 sierpnia 2013 r. w B.

sprawy z odwołania T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie wartości kapitału początkowego

na skutek apelacji wnioskodawcy T. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 września 2012 r. sygn. akt IV U 1670/12

I. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzające go decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 19 kwietnia 2012 roku i 4 czerwca 2012 roku w ten sposób, że ustala wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wnioskodawcy w wysokości 227,67%,

II. oddala apelację w pozostałej części.

Sygn. akt III AUa 1146/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 19 kwietnia 2012 roku, wydaną na podstawie art. 173-175 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) (...)kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru w wysokości 1.307,21 złotych, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 107,07%. Do wysokości kapitału początkowego nie uwzględniono wynagrodzenia uzyskanego przez wnioskodawcę w czasie pracy w Gminnej Spółdzielni (...) od dnia 18 września 1989 roku do dnia 12 kwietnia 1991 roku na stanowisku agenta prowadzącego punkt sprzedaży detalicznej. Zdaniem organu rentowego za ten okres nie sposób przyjąć kwot wynagrodzeń wskazanych w bezimiennych deklaracjach pochodzących z tego okresu.

T. S. w odwołaniu od powyższej decyzji wniósł o jej zmianę i przyjęcie do ustalenia wartości kapitału początkowego okresu pracy w Gminnej Spółdzielni (...) od dnia 18 września 1989 roku do dnia 12 kwietnia 1991 roku na stanowisku agenta prowadzącego punkt sprzedaży detalicznej.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu powyższego odwołania, wyrokiem z dnia 19 września 2012 roku oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, że T. S., urodzony dnia (...), złożył w dniu 22 listopada 2011 roku wniosek o ustalenie wartości kapitału początkowego. Wśród dokumentów dotyczących aktywności zawodowej w latach 1973-1999 skarżący przedłożył między innymi: świadectwo pracy dotyczące zatrudnienia w (...) Zakładach (...) (obecnie (...) Sp. z o. o. w O.) z okresu od dnia 13 sierpnia 1973 roku do dnia 14 lutego 1983 roku, dokumentację na druku Rp-7 odnośnie zatrudnienia u tego pracodawcy, zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1983-1989 z Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w O., umowę zlecenia z dnia 11 września 1989 roku zawartą z Gminną Spółdzielnią (...) w S. w przedmiocie prowadzenia punktu sprzedaży detalicznej i hurtowej w okresie od dnia 18 września 1989 roku do dnia 12 kwietnia 1991 roku, załącznik nr 1 do umowy, zaświadczenie nr 1/89 Prezesa Zarządu tej spółdzielni. Ponadto skarżący dołączył również kserokopie dowodów wpłat wystawionych przez siebie na rzecz GS (...) w S. odnośnie kwot prowizji, składek ZUS i składek (...). W odpowiedzi Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 19 kwietnia 2012 roku, zaskarżoną w niniejszej sprawie, ustalił wartość kapitału początkowego wnioskodawcy w kwocie 149.111,05 złotych, przyjmując do jego wyliczenia okresy składkowe w wymiarze 27 lat, 4 miesięcy i 13 dni. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił dochodu wnioskodawcy z 1983 roku z zakładowego funduszu nagród w kwocie 11.252,00 złotych z powodu nieopłacenia składki na ubezpieczenia społeczne. W dniu 27 kwietnia 2012 roku T. S. złożył pismo wraz załącznikami, w którym wniósł o doliczenie okresu pracy od dnia 18 września 1989 roku do dnia 12 kwietnia 1991 roku na podstawie umowy agencyjnej na rzecz GS (...) w S. do wartości wyliczonego kapitału początkowego. Pismem z dnia 8 maja 2012 roku organ rentowy poinformował skarżącego, że wynagrodzenie wnioskodawcy z tego okresu nie zostało uwzględnione do podstawy wymiaru kapitału początkowego z uwagi na brak dokumentów potwierdzających podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne. Jednocześnie decyzją z dnia 4 czerwca 2012 roku organ rentowy skorygował błąd w zaskarżonej decyzji z dnia 19 kwietnia 2012 roku i uwzględnił wynagrodzenie skarżącego z 1983 roku z zakładowego funduszu nagród w kwocie 11.252,00 złotych, ustalając ponownie kapitał początkowy.

Na rozprawie przed Sądem Okręgowym w dniu 22 czerwca 2012 roku wnioskodawca sprecyzował swoje stanowisko i oświadczył, że odwołuje się od dwóch decyzji ZUS – z kwietnia i czerwca 2012 roku w przedmiocie ustalenia kapitału początkowego. W załączeniu przedłożył kserokopie deklaracji w sprawie podatku od wynagrodzeń i zaliczki na podatek wyrównawczy z tytułu umowy zlecenia z Gminną Spółdzielnią (...) w S. w zakresie prowadzenia punktu sprzedaży detalicznej i hurtowej w okresie od dnia 18 września 1989 roku do dnia 12 kwietnia 1991 roku. Według informacji z Urzędu Skarbowego w O., dokumentacja zarobkowa T. S. z lat 1989-1991 z uwagi na ustalony przepisami 10-letni okres przechowywania podlegała zniszczeniu. Organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 10 lipca 2012 roku zakwestionował moc dowodową deklaracji w sprawie podatku od wynagrodzeń i zaliczki na podatek wyrównawczy, złożonych przez wnioskodawcę. W ocenie ZUS w oparciu o ich treść nie ma możliwości ustalenia podstawy wymiaru składek skarżącego za sporny okres. Wprawdzie przedłożone dowody wpłaty wskazywały na fakt opłacenia składki ZUS, jednakże brak jest podstawy wymiaru ich opłacania oraz wskazania osób, za które składka została opłacona – zważywszy na fakt, że składka była opłacana za agenta, osoby z nim współpracujące oraz pracowników zatrudnionych przez agenta. Sąd Okręgowy zobowiązał organ rentowy do sporządzenia decyzji symulacyjnej ustalającej kapitał początkowy wnioskodawcy, z uwzględnieniem, że w okresach: listopad 1989 roku – luty 1990 roku, maj 1990 roku oraz lipiec 1990 roku – kwiecień 1991 roku uzyskał przychód i opłacił składki na ubezpieczenie społeczne agenta według wartości wynikających z przedłożonych przez odwołującego deklaracji w sprawie podatku od wynagrodzeń i zaliczki na podatek wyrównawczy. W odpowiedzi ZUS w konkluzji wyliczenia argumentował, że uzyskane wartości nie stanowiły podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne – ponieważ wyliczone w ten sposób wskaźniki podstawy wymiaru za okres 1989 – 1991 w poszczególnych latach kształtują się w nierealnych granicach, t.j. od 423,97% do 12925,47%. Na rozprawie w dniu 19 września 2012 roku odwołujący wyjaśnił, że prowadził sklep elektromechaniczny i

nie zatrudniał pracowników, a przychody wskazane w deklaracjach uzyskiwał samodzielnie. Dodał między innymi, że zarabiał „duże pieniądze”. Wskazał, że określony procent swojego obrotu odprowadzał do kasy Gminnej Spółdzielni (...) w S., gdyż swoją prywatną działalność prowadził „niejako pod płaszczykiem” prezesa tej spółdzielni, albowiem w tamtych czasach państwowe firmy nieufnie odnosiły się do prywatnych przedsiębiorców. Mając na uwadze powyżej ustalony stan faktyczny, Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie wnioskodawcy było niezasadne. Sąd Okręgowy powołał się na art. 173 ust. 1 i art. 174 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i stwierdził, że kluczowe dla prawidłowego rozpoznania niniejszej sprawy było ustalenie, czy organ rentowy prawidłowo odmówił zaliczenia do wartości kapitału początkowego wnioskodawcy okresu jego pracy w Gminnej Spółdzielni (...) od dnia 18 września 1989 roku do dnia 12 kwietnia 1991 roku, w której był agentem prowadzącym punkt sprzedaży detalicznej. W toku przeprowadzonego postępowania dowodowego Sąd I instancji uznał, że wartość kapitału początkowego odwołującego wyliczona w obu zaskarżonych decyzjach, odbyła się po myśli obowiązujących przepisów prawa, a nieuwzględnienie do wartości kapitału okresu od dnia 18 września 1989 roku do dnia 12 kwietnia 1991 roku, w którym odwołujący był agentem prowadzącym sklep elektromechaniczny, było zasadne. Zdaniem Sądu Okręgowego najistotniejsze znaczenie dla rozpoznawanej sprawy mają ustalenia Sądu poczynione na tle analizy dokumentacji znajdującej się w aktach organu rentowego i złożonych przez odwołującego dokumentów w postaci kserokopii deklaracji w sprawie podatku od wynagrodzeń i zaliczki na podatek wyrównawczy, które dotyczyły jego pracy w spornym okresie, a w szczególności wnioski z symulacyjnego wyliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego, które wykonał pozwany w drodze zobowiązania nałożonego przez Sąd. Podkreślenia wymagało, że obliczone w ten sposób wskaźniki podstawy wymiaru za okres 1989 -1991 w poszczególnych latach wyniosły od 423,97% do 12925,47%. W ocenie Sądu I instancji są to wielkości w istocie nierealne, które nawet w pierwszym okresie transformacji gospodarczej kraju, nie mogły być rzeczywiste. Stąd też Sąd Okręgowy uznał, że nie było powodów, aby racjonalnie przyjąć, iż powyższe wartości powinny być uwzględnione jako podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne przy wyliczaniu wartości kapitału początkowego. T. S. poza przedmiotowymi deklaracjami, nie przedstawił żadnych innych dowodów potwierdzających, że w spornym okresie zatrudnienia otrzymywał wynagrodzenie, które organ rentowy mógłby skutecznie uwzględnić do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru jego kapitału początkowego. Kierując się powyższym, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia odwołań skarżącego i dlatego w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 kpc, orzekł jak w sentencji wyroku.

T. S. zaskarżył powyższy wyrok apelacją, kwestionując nieprzyjęcie do wyliczenia wysokości kapitału początkowego kwot wynagrodzeń uzyskanych w czasie pracy w Gminnej Spółdzielni (...) od dnia 18 września 1989 roku do dnia 12 kwietnia 1991 roku na stanowisku agenta prowadzącego punkt sprzedaży detalicznej.

Skarżący zwrócił uwagę, że Sąd I instancji bezkrytycznie oparł się na wyliczeniach organu rentowego. Tymczasem w sprawie wiadomym był fakt opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, a trudność polegała na ustaleniu jej podstawy wymiaru. W ocenie skarżącego przedłożone na rozprawie dokumenty pozwalają odzwierciedlić sporne okoliczności i tym samym uwzględnić odwołania. Mając powyższe na uwadze T. S. wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołań od decyzji organu rentowego.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna w części dotyczącej żądania wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 227,67%. Natomiast w pozostałym zakresie, odnoszącym się do żądania wyliczenia podstawy wymiaru w sposób korzystniejszy, na podstawie dokumentacji dotyczącej opłacenia podatków i składek przedstawionych przez T. S., apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Kwestią sporną w niniejszej sprawie była możliwość uwzględnienia T. S. w wyliczeniu wysokości kapitału początkowego kwot dochodów uzyskiwanych w okresie pracy w Gminnej Spółdzielni (...) od dnia 18 września 1989 roku do dnia 12 kwietnia 1991 roku na stanowisku agenta prowadzącego punkt sprzedaży detalicznej.

Sąd Okręgowy co do zasady dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i na ich podstawie wywiódł trafne wnioski. Sąd Apelacyjny aprobuje stanowisko Sądu Okręgowego wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, iż nie sposób było

ustalić wysokości wynagrodzenia wnioskodawcy na podstawie przedstawionych przez niego dokumentów dotyczących opłacania podatku, czy składek (k. 8). W tym zakresie Sąd Apelacyjny ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy przyjmuje za swoje. Jednakże wysokość wynagrodzenia wnioskodawcy osiąganego w spornym okresie mogła zostać zweryfikowana w oparciu o deklaracje rozliczeniowe z Gminnej Spółdzielni - płatnika składek w spornym okresie, znajdujące się w aktach rentowych.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że podstawę uwzględniania okresów składkowych i nieskładkowych dla potrzeb ustalania prawa do świadczeń emerytalno-rentowych stanowi art. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z ust. 1 powyższego przepisu przy ustalaniu prawa do emerytury i renty i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5 okresy składkowe, o których mowa w art. 6 (pkt 1) i okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 (pkt 2). Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy okresami składkowymi są między innymi okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości określonej w przepisach o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych oraz w przepisach wymienionych w art. 195 pkt 1-4 i 8, a zatem także w przepisach wymienionej w pkt 2 ustawy z dnia 19 grudnia 1975 roku o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (tekst jednolity: Dz. U. z 1995 roku, Nr 65, poz. 333 ze zm.). Zgodnie z przepisami rozporządzenia wykonawczego (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1975 roku w sprawie wykonania ustawy o ubezpieczeniu społecznym osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia – Dz. U. Nr 46, poz. 250) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie osób, które zawarły umowę na zasadach prowizyjnych, stanowi prowizja (§ 2 ust. 1). Z kolei od dnia 1 stycznia 1990 roku obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1990 roku w sprawie wysokości wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz. U. Nr 68, poz. 330 ze zm.). W myśl § 20 ust. 1 powyższego wskazanego rozporządzenia składka na ubezpieczenie społeczne osób wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia oraz osób z nimi współpracujących wynosiła, z zastrzeżeniem § 21, 40% podstawy wymiaru składki. Z kolei zgodnie z § 22 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie stanowił, z zastrzeżeniem ust. 2, dochód bieżąco zadeklarowany przez jednostkę gospodarki uspołecznionej za zgodą osoby, która zawarła umowę, nie niższy jednak od kwoty odpowiadającej 60% przeciętnego wynagrodzenia i nie wyższy od dochodu zadeklarowanego za poprzedni miesiąc więcej niż o 50%. Rozporządzenie to, w § 25, stosowanym odpowiednio poprzez § 26a do składek na ubezpieczenie społeczne osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia na rzecz innych niż uspołecznione zakładów pracy i osób fizycznych, nakładało na jednostkę, która zawarła umowę, obowiązek rozliczania co miesiąc składek na ubezpieczenie osób wykonujących umowę (ust. 1) oraz przysyłania deklaracji rozliczeniowej i opłacania całości należnej składki na ubezpieczenie osób wykonujących umowę, po potrąceniu świadczeń finansowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ust. 3), przy uwzględnieniu zasad i trybu opłacania składek oraz pokrywania i rozliczania świadczeń pieniężnych stosowanych do zakładów pracy (§ 14 ust. 4 i § 15-18 rozporządzenia). Z przepisów powyżej cytowanych rozporządzeń wynikało, iż składkę na ubezpieczenie osób wykonujących pracę na podstawie umowy agencyjnej, opłacały w odpowiednich częściach jednostka gospodarki uspołecznionej, która zawarła umowę i ubezpieczony (płatnikiem była jednostka gospodarki ubezpieczonej).

W niniejszej sprawie z uwagi na kwestionowanie dochodu uzyskiwanego przez T. S. w okresie od dnia 18 września 1989 roku do dnia 12 kwietnia 1991 roku, należało mieć na uwadze przepisy obu powyżej wymienionych rozporządzeń - zarówno z dnia 31 grudnia 1975 roku, jak też z dnia 29 stycznia 1990 roku. Mając na uwadze powyżej przytoczone przepisy, obowiązujące w latach 1989-1991 odnośnie opłacania składek, w niniejszej sprawie istotne okazały się deklaracje rozliczeniowe z Gminnej Spółdzielni, znajdujące się w aktach rentowych (plik II k. 4-17). W deklaracjach tych wpisano zarówno liczbę osób wykonujących umowę, jak też procent składek i wysokość składek za osoby wykonujące umowę. Należy wskazać, że w każdej z deklaracji zadeklarowano składkę w wysokości 38% i zarówno wysokość tej składki, jak też jej podstawa wymiaru odpowiada ograniczeniom wskazanym w powyżej cytowanych rozporządzeniach. Stąd też Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę kwoty wpisane w tych deklaracjach za poszczególne miesiące, uwzględniając ilość osób pracujących i dzieląc wysokość odprowadzonych składek przez liczbę osób pracujących w poszczególnym miesiącu. Nie uwzględniono deklaracji za lipiec 1990 roku, bowiem w deklaracji tej

kwoty składek zostały przekreślone i nadpisano inne kwoty. Nadto w deklaracji tej wpisano łącznie liczbę osób wykonujących umowę – 14, co w porównaniu do wpisów w deklaracjach za pozostałe miesiące nie jest wiarygodne.

Wprawdzie z § 1 ust. 3 umowy agencyjnej zawartej przez T. S. ze Spółdzielnią wynikało, iż agent miał zatrudniać inne osoby, a z § 3 ust. 5 umowy, iż w przypadku jego nieobecności będzie go zastępować inna osoba. Jednakże wnioskodawca wskazywał, że prowadził sklep z artykułami elektromechanicznymi i nie było potrzeby zastępowania go w pracy przez żonę, czy też przez inne osoby. Wnioskodawca twierdził, że w spornym okresie miał bardzo duże obroty (k. 31-31v). Zdaniem Sądu Apelacyjnego, mając na uwadze uwarunkowania ekonomiczne w latach 90-tych sprzyjające rozwojowi handlu, jak też charakter pracy wnioskodawcy, jego twierdzenia są wiarygodne w zakresie, w jakim znajdują odzwierciedlenie w dokumentacji znajdującej się w aktach rentowych. Składki na ubezpieczenie społeczne osoby wykonującej umowę agencyjną z pewnością zostały odprowadzone w wysokości wynikającej z dokumentacji Spółdzielni. Natomiast w zakresie przekraczającym tę wysokość, brak w sprawie dowodów wskazujących na możliwość odprowadzenia tych składek.

Mając na uwadze zarzuty apelacyjne, Sąd Apelacyjny uzupełnił materiał dowodowy zgromadzony w sprawie i zobowiązał organ rentowy do symulacyjnego obliczenia kapitału początkowego, przyjmując w oparciu o deklaracje rozliczeniowe (...) w S., znajdujące się w aktach organu rentowego (k.4), że: podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za rok 1991 wynosi: styczeń - 91.134.700 złotych, marzec - 66.345.500 złotych, podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za rok 1990 wynosi: styczeń, luty - po 47.652 złotych marzec, kwiecień, maj - po 99.800 złotych, czerwiec - 1/2 kwoty od kwoty 333.400 złotych, sierpień - listopad - 1/4 od sum wskazanych w deklaracjach rozliczeniowych (...) poz. 3, grudzień - 1/2 od kwoty 121.300.700 złotych, w miesiącach, za które brak deklaracji należy uznać, iż wnioskodawca nie wykazał wysokości podstawy wymiaru składek, a w konsekwencji do uwzględnienia do kapitału początkowego lat 1990-1991 mając na uwadze, iż w roku 1991 wnioskodawca mógł uzyskiwać inne dochody z pracy zarobkowej. W wykonaniu zobowiązania Sądu, organ rentowy w decyzji symulacyjnej wyliczył podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 2.779,60 złotych i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego 227,67%.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego wyliczenie wysokości kapitału początkowego, zgodnie z powyżej przyjętymi założeniami, jest prawidłowe. Nie ulegało bowiem wątpliwości, iż T. S. osiągał dochody w powyżej wskazanych założeniach w latach 1990-1991. Dochody te wynikają wprost ze złożonych deklaracji rozliczeniowych, pochodzących od płatnika składek – Spółdzielni, w których w poszczególnych miesiącach wskazano zarówno liczbę osób wykonujących umowę, jak też procent składek i wysokość składek za osoby wykonujące umowę.

W ocenie Sądu Apelacyjnego do wyliczenia wysokości opłaconych składek nie można było uwzględnić przedstawionych przez wnioskodawcę dowodów wpłaty, które wprawdzie wskazywały na fakt opłacenia składek, ale nie wskazano w nich wymiaru składki oraz osób, za które składka została opłacona. Przede wszystkim należy wskazać, że wysokość zarobków ubezpieczony powinien udowodnić stosownymi. Ograniczenie to wprawdzie nie obowiązuje w postępowaniu sądowym, w którym można dopuścić dowód z zeznań świadków i z przesłuchania stron (tak Sąd Najwyższy Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w wyroku z dnia 7 grudnia 2006 roku, I UK 179/2006, LexPolonica nr 1343914, Rzeczpospolita (...) str. C6). Sąd Apelacyjny aprobuje powyższe stanowisko Sądu Najwyższego. Dopuszczalne jest także ustalenie wysokości wynagrodzenia na podstawie innej wiarygodnej dokumentacji, np. znajdującej się w aktach osobowych pracownika, czy też pracowników pracujących w tym samym okresie na takim samym lub podobnym stanowisku pracy. Jednakże ustalając wysokość wynagrodzenia w takim wypadku Sąd winien brać pod uwagę tylko takie składniki wynagrodzenia, co do których nie ma najmniejszej wątpliwości, że zostały przez pracownika osiągnięte. W szczególności brak jest podstawy prawnej do ustalenia wysokości wynagrodzenia na zasadzie domniemania lub według innych, jeszcze nie przewidzianych powołanymi wyżej przepisami kryteriów. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, że dowody z dokumentów określających opłacenie przez T. S. składek nie mogły stanowić wyłącznej podstawy do ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w spornym okresie. Dokumenty te bowiem podlegały ocenie łącznie z treścią zawartej ze Spółdzielnią umowy agencyjnej, jak też deklaracjami składkowymi przedstawionymi przez tą Spółdzielnię.

Dodatkowo należy wskazać, że w czasie postępowania przed Sądem Okręgowym, organ rentowy wyliczył podstawę wymiaru kapitału początkowego na podstawie wartości zawartych w dowodach wpłat i uzyskał wskaźniki podstawy wymiaru w nierealnych granicach 423,97-12.925,47%, co jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, było niewiarygodne i niezgodne z zasadami doświadczenia życiowego. Nadto należy wskazać, że zgodnie z art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury podlega ograniczeniu do 250% w przypadku osób, od których pobierane były po 1991 roku składki an ubezpieczenia społeczne od całości podstawy wymiaru, bez jakichkolwiek ograniczeń kwotowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2007 roku, II UK 9/2007, OSNP 2008/23-24, poz. 362).

Wobec powyższego, zdaniem Sądu Apelacyjnego, opierając się powyżej przedstawionych założeniach wynikających z deklaracji rozliczeniowych Gminnej Spółdzielni, należało wyliczyć T. S. podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 2.779,60 złotych i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego 227,67%, tak jak w decyzji symulacyjnej.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 kpc (punkt I) oraz art. 385 kpc (punkt II) orzekł jak w sentencji wyroku.